

הודעה מטעם לין הייסטינגס, המתאמת התושבת מטעם האו"ם והמתאמת ההומניטרית לשטח הפלסטיני הכבוש, לרגל יום זכויות האדם הבינלאומי

10 בדצמבר 2023

היום היה אמור להיות יום חג, במלאת 75 להכרזה לכל באי העולם בדבר זכויות האדם, שנולדה מתוך הזוועות של שתי מלחמות עולם. במקום זאת, זכויות האדם נתונות למתקפה, בישראל ובשטח הפלסטיני הכבוש. ההפרות שבוצעו נגד שתי האוכלוסיות לא יביאו שלום או ביטחון לאף אחת משני העמים.

בישראל, ההרג, האלימות המינית והחטיפות שביצעו חמאס וארגונים פלסטיניים חמושים אחרים ב-7 באוקטובר הותירו אומה שלמה מוכת טראומה. אפילו על חיי קשישים, בעלי מוגבלויות וילדים לא חסו. המשפט הבינלאומי מטיל חובות גם על גורמים חמושים שאינם מדינות. נדרש מיצוי דין עם מבצעי עבירות. את כל בני הערובה יש לשחרר ללא תנאי, ועד לשחרורם יש להעניק גישה אליהם כדי שניתן יהיה לאמת את התנאים שבהם הם מוחזקים.

בעזה, תגובתה של ישראל הייתה לא מידתית. לא ניתן להצדיק את התקיפות האוויריות נגד אזרחים ותשתית אזרחית כמו בתי חולים, בתי ספר ומתקני או"ם, ואת העקירה החוזרת ונשנית של אוכלוסייה אזרחית. ולא ניתן להצדיק גם את המצור, המונע מכלל אוכלוסיית עזה מזון, מים, טיפול רפואי והיגיינה. אנו רואים כעת דיווחים על נערים וגברים בעזה, מגיל 15 ומעלה, שכונסו, הצטוו להתפשט עד לתחתונים, עיניהם כוסו והם נלקחו למקום לא ידוע כלשהו. יש לתת גישה לכל העצירים והאסירים כדי לאמת את התנאים שבהם הם מוחזקים.

המשבר אינו נסוב סביב מספר המשאיות הנכנסות אל עזה. ככוח הכובש, מוטלת על ישראל החובה להבטיח לאוכלוסייה הנתונה לכיבושה היגיינה ובריאות ציבור שיעמדו באמות מידה מספיקות, וכן מתן מזון וטיפול רפואי. על ישראל לאפשר לקהילה ההומניטרית לשלוח סיוע אל עזה ובתוכה, באופן בטוח.

המשבר אינו נסוב גם סביב אזורים בטוחים. הצהרה חד-צדדית של כוח כובש הקובעת כי פיסות אדמה ללא תשתית, מזון, מים, טיפול רפואי או היגיינה הן "אזורים בטוחים" אין משמעה שהם אכן בטוחים. לא כל שכן כשאינן כל ערובה לחופש תנועה, או לכך שהקהילה ההומניטרית תוכל להגיע לכל מקום שבו קיים צורך.

דרושה הפסקת אש – ולקביעת תנאים יש להיוועץ בגורמים הומניטריים ובמגיני זכויות האדם.

בגדה המערבית דווחו ב-2023 רמות חסרות תקדים של אלימות מצד מדינת ישראל ומצד מתנחלים כלפי פלסטינים, עקירתם, הגבלות על תנועתם, מעצרים שרירותיים והתעללות, וכל אלה מחריפים סביבה מפלה וכופה מלכתחילה. 265 מתוך 464 ההרוגים הפלסטינים בגדה המערבית בשנת 2023 נהרגו מאז 7 באוקטובר; לפחות שלושה מההרוגים היו אנשים עם מוגבלויות. ולפחות אלף בני אדם נעקרו בכפייה מאדמתם נוכח אלימות מתנחלים והיעדר גישה לאדמותיהם, כפי שדיווחו.

בפלסטין ובישראל, הצורך בארגוני החברה האזרחית, הנלחמים מדי יום להגן על זכויות האדם, גדול היום יותר מאי פעם. תחת זאת, הם מותקפים. על כולנו להגן עליהם.

ב-2023 לא הייתי אמורה להידרש לפרסום של הודעה כזו. כאילו לא למדנו דבר ב-75 השנים שחלפו.